

Sự phát minh ra bút bi tưởng đã tiêu diệt loại viết bơm, gần đây các loại "dụng cụ để viết" cổ xưa này đã xuất hiện đột ngột trở lại trên thị trường. Không những các kiểu viết này đang được các thương nhân ưa thích, mà chúng còn đang xuất hiện ồ ạt lại với những kiểu dáng mới rất tinh xảo.

Các loại viết bơm cổ đã có một thị trường mạnh ở khắp nơi trên thế giới. Nhà bán đấu giá đồ cổ nổi tiếng ở London: cửa hàng Bonhams chỉ bán độc quyền các viết bơm cổ ở London và lượng khách ở các nơi trong nước Anh chỉ 20 đến 30 phần trăm. Khách hàng các nơi trên thế giới không cần phải đến tận nơi để chọn lựa vì các tập danh mục của cửa hàng đã trình bày và minh họa rất đầy đủ và đẹp đẽ, rõ ràng để họ có thể chọn ngay được loại viết nào mình ưng ý. Các khách hàng ở châu Á đã đặt mua vô số và người Nhật là khách hàng nhạy bén nhất với các bộ sưu tập viết bơm cổ này.

Vào đầu những năm 1900, người Nhật là những nhà chế tạo viết bơm nổi tiếng. Thời kỳ này viết bơm ở Nhật trở thành dấu hiệu của xu hướng hiện đại hóa quốc gia. Những quảng cáo trên báo chí đã thúc giục: "Hãy ném bỏ các bút lông, thử dùng viết bơm mới - chúng là sự tiến bộ lớn của xã hội chúng ta".

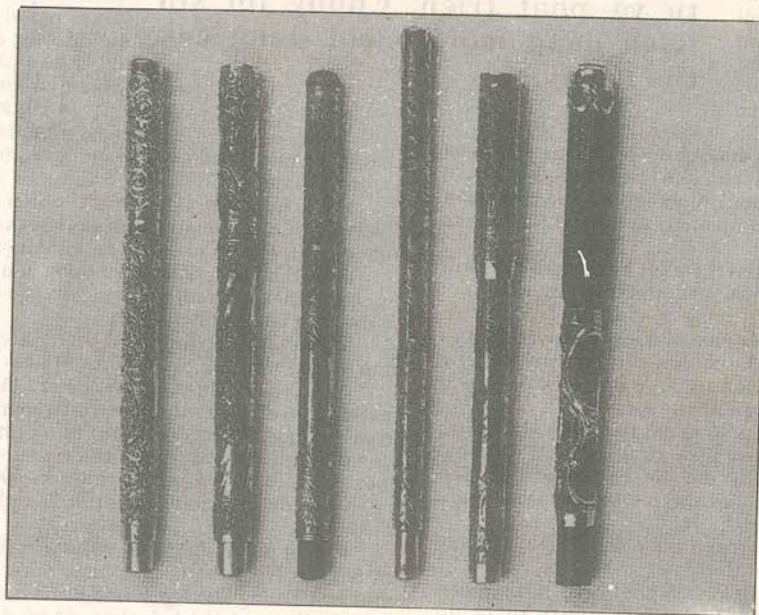
Kiyozo Miyamoto đã cho ra đời viết bơm mang nhãn hiệu Nhật đầu tiên, đó là viết Oliver vào năm 1905. Sau đó 6 năm, Kyugoro Sakata thành lập Công ty Sakata Seisakusho sản xuất viết Sailor cho đến nay. Một hiệu viết bơm rất lừng danh đã ra đời sau đó: viết Pilot với nhãn hiệu hình cái phao cứu hộ. Đa số các nhà sưu tầm hiện đại đều cho rằng sáng kiến quan trọng nhất của các viết bơm Nhật là các thợ thủ công đã trang trí trên cây viết bằng kỹ thuật khắc họa sơn mài cổ truyền vào năm 1920. Pyosuke Namiki - một trong những tay thiết kế, sản xuất viết bơm đã mời nghệ sĩ Gon-ruku Matsuda (1

nhà điêu khắc lừng danh) chạm tro trên cây viết Namiki của mình, viết này đã một thời gây sóng gió trên thị trường. Chúng đã được chạm tro, sơn mài công phu với kiểu dáng dễ thương của các hình chim, cá, lá cây; nhưng một thợ thủ công lành nghề phải mất 2 tuần lễ cho một cây Namiki bằng vàng và sơn mài. Hiện nay một cây viết hiệu Namiki loại 1 bán được vài ngàn USD.

Theo Alexander Crum Ewing của Bonhams thì cho đến bây giờ khách hàng của ông có rất ít người Trung Quốc, thị trường Đông Nam Á lại

**Các kiểu viết bơm
bấy lâu tưởng
đã chết lịm trước
bút bi,
nhưng hiện nay
các viết bơm cổ
đang được săn đón
ngày càng nhiều
và có thể nó
vẫn còn hợp thời.**

VIẾT BƠM ĐANG HỒI SINH

Những cây viết bơm được trang trí cầu kỳ

thường hay thay đổi sở thích. Thường người Anh và người Mỹ thích mua viết Nhật. Khách hàng Hồng Kông muốn cây viết phải còn phẩm chất cao mà đòi giá phải rẻ, với họ loại viết Parker Vacumatic to, ngắn, màu sặc sỡ, làm bằng nhựa với 2 ngòi cho 2 màu là được họ ưa chuộng nhất.

Giá cả các cây viết trong bộ danh mục của nhà bán đấu giá Bonhams lúc đầu chỉ vào khoảng 150 USD đến 300 USD một cây. Loại cao nhất là 1,500 USD. Nhưng trong các cuộc bán đấu giá gần đây ở London: cây viết đặc biệt hiệu Parker Duofold màu vàng đã lên đến giá 2.270 USD. Cây viết ngoại hạng khác là cây Parker Snake mạ vàng giá 21.212 USD. Những cây viết cổ điển to lớn bằng nhựa mang nhãn hiệu từ những năm 1920 đến 1930 như các loại Parker Duofold, Waterman Patrician và kể đó là cây viết Montblanc Masterpieces cũng đã sống lại từ lâu. Một số loại viết sản xuất từ những năm 1994 đến 1920 cũng đạt được những giá cao. Hiện nay loại viết được săn tìm nhiều nhất có thể kể đến là cây Parker 75 (có khoảng 5.000 cây được làm từ một số bộ phận của chiếc tàu chở khách Elizabeth II bị chìm vào năm 1972, sau đó một loạt sản xuất giới hạn được làm bằng các bộ phận trong chiếc tàu chìm của một đoàn tàu chở kho báu của người Tây Ban Nha thuở xưa.

Cây viết cũng đang được săn tìm không kém là cây Parker 51, nó đã được sản xuất liên tục 30 năm, từ năm 1940 với những kiểu dáng trau chuốt, mẫu mã phong phú về màu sắc lẫn phẩm chất. Crum Ewing đã phát biểu: "Nó là cây viết thành công nhất thế giới mà tôi đã chứng kiến".

Trở về quá khứ của viết bơm: cây viết thực dụng đầu tiên được phát minh vào năm 1883 do Lewis Edson Waterman ở New York. Cây viết Waterman thô kệch đầu tiên này đã được cấp bằng sáng chế ở Mỹ 1884. Không bao lâu nó đã bị cạnh tranh quyết liệt bởi Parker, Sheaffer và các loại viết nổi tiếng khác trên thế giới.

LÊ NGỌC YẾN
(Asian Business)